

Landbouw is een stuk kleiner dan voorgesteld

In het artikel 'Bijbelvast de kool en de geit sparen' (Ten eerste, 9 december) wordt impliciet gesteld dat wat van het Nederlandse land komt economisch veel oplevert: de Nederlandse agrarische sector vertegenwoordigde (in 2014) een exportwaarde van 112 miljard dollar, waarmee Nederland de tweede exporteur ter wereld is.

Deze 112 miljard komt echter maar voor een beperkt deel van de Nederlandse bodem. De volgende cijfers van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) illustreren dit.

Gerekend in euro's, bedroeg de bijdrage van de Nederlandse landbouwsector (ofwel omzet minus inkoop) aan het bruto binnenlands product 11 miljard in 2015. Dit ging gepaard met circa 1 miljard euro subsidie uit Brussel.

Dit is een veel kleiner bedrag dan de genoemde exportwaarde, waarbij een deel van de producten ook nog in Nederland zal blijven. Wat verklaart nu het verschil tussen 112 miljard en 11 miljard - afgezien van het verschil in munteenheid?

In de eerste plaats moet bedacht worden dat Nederland met 75 miljard dollar in 2014 ook de op vijf na grootste importeur is van agrarische producten. Dat is opmerkelijk voor zo'n klein landje met 17 miljoen inwoners. 34 procent van deze import wordt echter weer uitgevoerd ofwel ongeveer 25 miljard dollar. Dit wordt meegerekend bij de exportwaarde.

Daarbovenop wordt in de voedingsindustrie toegevoegde waarde geleverd. Nederland heeft de grootste cacaooverwerkende industrie ter wereld en met Amsterdam ook de grootste cacaohaven ter wereld. De importwaarde van cacao was 3,6 miljard euro in 2015 en de exportwaarde was 4,6 miljard euro. De toegevoegde waarde wordt ook meegerekend bij de exportwaarde.

Iets soortgelijks geldt voor allerlei andere agrarische producten, zoals koffie, thee, fruit en tabak.

Verder wordt de export van aan landbouw gerelateerde goederen ook meegerekend, oftewel mest, landbouwmachines, et cetera. De import hiervan bedroeg 3,9 miljard euro in 2015 en de export 8,6 miljard, inclusief 1,7 miljard euro wederuitvoer. Het laatste wordt ook meegerekend.

De werkelijke exportwaarde van de agrosector bedroeg 45 miljard euro in 2014. Het gaat hier volgens het CBS om 'landbouw, tuinbouw en visserij, drank- en voedingsmiddelenindustrie en de agro-maakindustrie'. De bijdrage van de voedselverwerkende industrie is zeer belangrijk voor de exportwaarde van landbouwproducten, die daarbij lang niet allemaal van Nederlandse bodem afkomen.

Het economische succesverhaal van de Nederlandse landbouwsector ligt dus heel anders dan velen ons willen doen geloven. Het is belangrijk dat dit inzicht gemeengoed wordt.